

U S N E S E N Í

Okresní soud v Táboře rozhodl dne 30.11.2011 v Táboře v trestní věci obviněného

[redacted] [redacted]

nar [redacted] nezaměstnaného, trvale bytem [redacted] adresa
k doručování [redacted] u babičky [redacted] **f a k t o:**

Podle § 171 odst. 1 tr. řádu za použití § 314c odst. 1 písm. a) tr. řádu a § 188 odst. 1 písm. b) tr. řádu se trestní věc obviněného [redacted] pro skutek, že:

dne 18.11.2011 v době kolem 13:00 hod. v OD BILLA v [redacted] odebral z regálu s vystaveným zbožím hotové jídlo Svíčková na smetaně s houskovým knedlíkem v hodnotě 59,90 Kč, zboží uschoval pod triko a hodlal opustit prodejní prostory prodejny bez zaplacení zboží, k tomuto však nedošlo, neboť sledován pracovníkem ostrahy prodejny utekl zpět mezi regály, kde byl spolu se zbožím zadržen a předán policii, a uvedeným jednáním společnosti BILLA spol. s.r.o. [redacted] IČ: [redacted] způsobil škodu ve výši nejméně 59,90 Kč, přičemž faktická škoda nevznikla, neboť zboží bylo bez poškození vráceno do prodeje,

a uvedeného jednání se dopustil přesto, že byl trestním příkazem Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 4T 19/2010 ze dne 7.2.2007, který nabyl právní moci dne 27.2.2007, odsouzen pro trestný čin krádež podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zákona k trestu obecně prospěšných prací ve výměře 100 hodin, když tento nevykonal a dne 5.10.2010 byl přeměněn na trest nepodmíněný se zařazením do věznice s dozorem, a tento trest dne 21.12.2010 vykonal,

v čemž je návrhem na potrestání státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Táboře ze dne 28.11.2011, č.j. ZK 297/2011 – 9, spatřován přečin krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku,

p o s t u p u j e Městskému úřadu v Táboře,

neboť nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být tímto orgánem posouzen jako přestupek.

O d ů v o d n ě n í:

Obviněnému je kladeno za vinu spáchání shora uvedeného jednání, v němž je návrhem na potrestání zdejšího státního zastupitelství spatřován přečin krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku. Obviněný se k jednání, jenž je mu obžalobou kladeno za vinu, doznal. Uvedl, že dne 18.11.2011 byl v OD BILLA v [redacted] do košíku si dal čínskou polévku s rohlíky, svíčkovou však chtěl odcizit, aby mu zbyly peníze „na zítra,“ protože je bez práce. Svíčkovou odcizil, aby se pořádně najedl. Je mu to líto, znovu by to neudělal. Doznání obviněného je podporováno výpovědí svědka [redacted] detektiva prodejny, resp. listinnými důkazy (protokolem o zadržení neplatícího zákazníka).

Soud po přezkoumání návrhu na potrestání a ve spise obsažených důkazů dospěl k závěru, že je na místě věc postoupit věcně příslušnému orgánu k projednání jako přestupek, neboť nejde o trestný čin. Trestní zákoník definuje trestný čin v ustanovení § 13 odst. 1 tak, že trestným činem je protiprávní čin, který <http://www.beck-online.cz/legalis/search-document.seam?type=html&rowIndex=1&documentId=onrf6mjzgyyv6mjuga&conversationId=1766784>trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. Požadavek formální protiprávnosti je v případě posuzovaného jednání obviněného zcela nepochybně splněn. Protiprávnost je však i v pojetí nové hmotněprávní úpravy determinována jednotou nejen stránky formální, ale současně též materiální. Ta je vyjádřena zásadou subsidiarity trestní represe a principu trestního práva jako „ultima ratio,“ tedy požadavkem, že trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku). Soud musí tudíž i v pojetí nové právní úpravy náležitě uvážit nejen pojmové znaky trestného činu, ale též otázku jeho společenské škodlivosti, neboť znaky trestného činu je třeba vykládat tak, aby za trestný čin byl považován jen čin společensky škodlivý. Cit: *“Postulát „ultima ratio“ má nepochybně význam i pro interpretaci trestněprávních norem a plyne z něho, že trestnými činy mohou být pouze závažnější případy protispoločenských jednání.”* (in Šámal P. a kol., Trestní zákoník. Komentář, 1. vydání, C.H. Beck, Praha 2010). Podle výše citovaného doktrinárního výkladu má hledisko společenské škodlivosti povahu významného interpretačního pravidla, které napomáhá zákonnou skutkovou podstatu konkrétního trestného činu i jeho formální znaky vyložit podle jejich smyslu. *„Zvolené řešení má za cíl napomoci k odlišení trestných činů od těch deliktů, které by neměly být považovány za trestné činy (zvláště přestupky a jiné správní delikty).“*

Soud tedy nemá z *formálního hlediska* žádných námitek k použité právní kvalifikaci ust. § 205 odst. 2 tr. zákoníku, když znak tzv. zpětnosti je dán předchozím trestním postihem obviněného trestním příkazem Okresního soudu v Šumperku sp. zn. 4T 19/2010 ze dne 7.2.2007, kterým byl obviněnému uložen trest obecně prospěšných prací, jenž byl následně přeměněn na trest nepodmíněný, obviněný jej poté vykonal až dne 21.12.2010. Zákon zde přitom nevyžaduje splnění žádné další podmínky, tedy ani způsobení škody na cizím majetku nikoli nepatrné (5.000,- Kč).

Charakter jednání obžalovaného, a zde především výše způsobené škody poškozené společnosti BILLA spol. s.r.o., která byla ve smyslu trestněprávním stanovena na necelých 60,- Kč, když škoda faktická nevznikla (zboží bylo obratem vráceno do prodeje), však neodpovídá výše popsanému materiálnímu korektivu, vyjádřenému v § 12 odst. 2 tr. zákoníku. Podle již citovaného komentáře k ust. § 205 odst. 2 tr. zákoníku, může mít *„výše způsobené škody v mimořádných případech význam i z hlediska případného použití zásady subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odst. 2 s ohledem na společenskou škodlivost činu a princip „ultima ratio“, přičemž by zřejmě přicházelo v úvahu posouzení činu jako přestupku podle § 50 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.“*

Soud vzal v úvahu požadavek přiměřenosti trestního postihu, vytýčeného citovanými ustanoveními trestního zákoníku, otázku výše způsobené škody a z toho vyplývající společenské škodlivosti žalovaného jednání, a poté se rozhodl věc postoupit pro přestupek. Má-li se zabývat zdejší soud krádeží, měla by se škoda ve smyslu trestněprávním (protože škoda faktická v projednávané věci vůbec nevznikla) pohybovat v podobných případech buď alespoň o jeden řád výše, než v nyní soudu předložené věci, nebo by pro požadavek trestní represe měla hovořit silněji závadná osoba pachatele, případně specifické okolnosti činu. *Není*

zřejmě možné stanovovat pro interpretaci § 12 odst. 2 tr. zákoníku konkrétní hranici výše škody způsobené odcizením, protože výše způsobené škody není jediným kritériem pro rozhodnutí soudu, zda lze konkrétní jednání pachatele podřadit pod definici přečinu dle § 13 odst. 1 tr. zákona, či zda je určité jednání pouze přestupkem proti majetku. Podle přesvědčení soudu však trestněprávní škoda v řádu desetikorun není v daném případě, kdy obviněný ještě není zcela beznadějně kriminálně zavadovou osobou, dostatečným podkladem pro to, aby byl obviněný postaven před soud pro trestný čin.

Obviněný byl soudně postihován dvakrát – citovaným trestním příkazem, kdy mu byl ukládán trest obecně prospěšných prací, který však nevykonal, a dále Okresním soudem v Hradci Králové, který ukládal obviněnému trestním příkazem ze dne 22.10.2009, č.j. 3T 243/2009 – 25, pro § 247 písm. e) trestního zákona trest podmíněný trest odnětí svobody, v jehož zkušební době se nyní nachází. Toto rozhodnutí nezakládá znak zpětnosti s ohledem na dikci nového trestního zákoníku, který ve znění § 205 odst. 2 účinném v době spáchaní deliktu - s ohledem na výkladové stanovisko Nejvyššího soudu ČR - neumožňoval do blízkého se 1.12.2011 posuzovat recidivu ve vztahu k trestné mu činu podle § 247 odst. 1 písm. e) tr. zákona jako trestný čin podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku. Do dnešního dne, tedy 30.11.2011, bylo totiž znění § 205 odst. 2 zákona následující: „Kdo si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za čin uvedený v odstavci 1 v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“ Od 1.12.2011 bude účinné novelizované znění v následující podobě: „Kdo si присvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“ Podle výkladu zákonodárce, a ostatně též celkem jednoznačného jazykového výkladu předmětného ustanovení, by se nová právní úprava měla vztahovat i na odsouzení podle § 247 písm. e) tr. zákona. Protože však obviněný čin spáchal dne 18.11.2011, zakládá zpětnost pouze jeho odsouzení v roce 2007.

Toto tedy soud zmiňuje pouze pro pořádek, jinak je samozřejmě podmíněné odsouzení Okresním soudem v Hradci Králové pro soud významné z hlediska případného trestu: obviněný se nachází ve zkušební době podmíněného odsouzení, další podmíněný trest je mu tedy možno ukládat jen stěží a dikce § 62 odst. 2 tr. zákoníku, podle níž soud trest obecně prospěšných prací zpravidla neuloží, jde-li o pachatele, kterému byl trest obecně prospěšných prací v době tří let předcházejících uložení tohoto druhu trestu přeměněn na trest odnětí svobody, *de facto* vylučuje ukládání i tohoto druhu trestu. Obžalovaný má doručovací adresu v [redacted] fakticky se zdržuje na jiné adrese, nemá práci a ostatně - v době výslechu - ani tak základní prostředek komunikace, jako je funkční mobilní telefon. Již jeho osobní situace jej tedy diskvalifikuje ohledně úvah o ukládání trestu domácího vězení, případně též peněžitého trestu podle § 63 odst. 2 tr. zákoníku, který se podle § 68 odst. 6 tr. zákoníku neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.

Zbývá tedy možnost ukládání trestu odnětí svobody. Je samozřejmě chybou obviněného, že žije zahálčivým životem a svoji hmotnou nouzi řeší krádeží, na druhou stranu obviněný byl dosud soudně postihován pouze dvakrát, poprvé pro drobnější krádež v roce 2007, podruhé v roce 2009, kdy ukradl jídlo za celkem 43,70 Kč. Lze tedy uzavřít, že jeho jednání není na místě z hlediska požadavku přiměřenosti trestního postihu jako krajního prostředku, tedy zmiňovaného „*ultima ratio*“, posuzovat jako trestný čin, postačí projednání jeho činu jako přestupku proti majetku. Necht' tento krok vezme jako jakési finální varování. **Jemu uložený podmíněný trest odnětí svobody může být totiž v případě zejm. opakované recidivy i netrestního charakteru (tedy též postihů pro majetkový přestupek) snadno tzv. přeměněn na trest nepodmíněný, který vykoná ve věznici příslušného typu.**

P o u ě n í:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat stížnost do **3 dnů** ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích – pobočka Tábor prostřednictvím soudu podepsaného. Právo podat stížnost přísluší obviněnému, státnímu zástupci a poškozenému. Stížnost **má** odkladný účinek.

V Táboře dne 30.11.2011

Mgr. Martin Prokop, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Martina Ludvíková